

Nieuwsbrief N°5 | juli-augustus 2021

In deze editie lichten wij jullie in over onze huidige terugkeermogelijkheden en recente vertrekken. Daarnaast delen wij met jullie hoe wij bij twee verschillende gelegenheden ons werk hebben kunnen toelichten aan buitenlandse terugkeerbegeleiders en autoriteiten. Wij introduceren onze twee nieuwe stagiaires, en last but not least, heeft één van onze terugkeertrajecten een onverwacht maar erg mooi einde gekregen.. Lees vooral verder!

Business as usual?

Dankzij de versoepeling van de wereldwijde Covid-maatregelen is er de afgelopen maanden steeds meer terugkeer mogelijk. Dit merken wij aan de wekelijkse nieuwe aanmeldingen die binnenkomen. Wij voeren gesprekken over terugkeerbegeleiding naar de meest uiteenlopende bestemmingen: Iran, Syrië, Algerije, Eritrea, Mongolië en Libië. Het is allemaal weer mogelijk, mits er aan enkele extra vereisten wordt voldaan: een negatieve PCR-test, een gezondheidsverklaring en soms een quarantaine in het land van herkomst.

Helaas hebben wij ook nog cliënten die wat langer geduld moeten hebben. Naar Algerije wordt er nog steeds maar heel beperkt gevlogen en de wachtlijst voor terugkeerders blijft groeien. Wij blijven met onze Algerijnse deelnemers in contact om hen op de hoogte te houden van de informatie die wij via onze ketenpartners binnen krijgen.

Niet één maar twee stagiaires!

Nu het weer drukker wordt bij Goedwerk zijn wij erg blij met wat extra hulp van onze stagiaires Ainaz en Noëlle. Samen doen zij onderzoek naar verschillende thema's binnen ons werkveld en ondersteunen zij ons in onze dagelijkse werkzaamheden. **Erg fijn!**

Opschorting terugkeer Afghanistan & Tigray

Met het oog op de recente politieke ontwikkelingen in Afghanistan hebben wij besloten om per 16 augustus 2021 geen terugkeer naar dit land te faciliteren totdat de situatie gestabiliseerd is. Om deze reden hebben wij ons traject met een Afghaanse deelnemer gepauzeerd.

Wij hebben nauw contact met onze partnerorganisatie in de regio en zij staan tot onze beschikking om de situatie toe te lichten en in gesprek te gaan met Afghanen die wensen terug te keren, om uit te leggen waarom het op dit moment geen veilige keuze is.

Ook onze terugkeeropschorting naar de Ethiopische regio Tigray, die wij eerder dit jaar aankondigden, blijft geldig.

Zodra de situatie in deze gebieden verandert en wij onze terugkeerbegeleiding hervatten, zullen wij hierover berichtgeven.

Presentatie Belgische delegatie

Op 5 juli kreeg de LVV Rotterdam een bezoek van de Belgische staatsecretaris voor Asiel & Migratie. Sammy Mahdi kwam naar Nederland

om kennis op te doen over het LVV-model. Door de ketenpartners werd het LVV-proces uitgebreid uitgelegd. Goedwerk kreeg de eer om een presentatie te geven over toekomstoriëntatie binnen de LVV en de terugkeerondersteuning die wij bieden. De delegatie was erg onder de indruk van het model, de cijfers in Nederland en de manier van werken!

Sammy Mahdi @SammyMahdi · Jul 6
Bijzonder boeiend werkbezoek in Nederland. Snellere procedures, betere terugkeercijfers, geslaagde integratie, ... kunnen we wat van leren.

Hoe? Professionele ketenbenadering van asielieden en forse investering in personeel. #workingonit

27 8 56

Terugkeer naar Mongolië

Op 22 juli namen we op Schiphol afscheid van de familie Khan. Moeder en drie kinderen stapten in het vliegtuig om in Mongolië herenigd te worden met hun vader en echtgenoot.

Moeder Misheel vertelt dat sinds de uitzetting van haar echtgenoot de drie kinderen bijna dagelijks vragen ‘wanneer zien we papa weer’. Vandaag is het dan eindelijk zover! Omdat Misheel een aantal maanden zwanger was van de kleinste toen haar man werd uitgezet, zal de jongste zijn vader zelfs voor het eerst in levende lijven ontmoeten.

Na de uitzetting zette Misheel de opvoeding van haar drie kinderen alleen voort in de gezinslocatie. Een zware taak, vooral gezien het trauma dat de uitzetting van haar man heeft veroorzaakt, vertelt ze in onze eerste kennismaking. Haar vertrouwen in organisaties die haar helpen is weg en het kost dan ook tijd om het vertrouwen van Misheel te winnen.

Middels de inspanningen van de collega’s van Goedwerk en door de goede samenwerking met

alle betrokken partijen – de IOM in Eindhoven en de betrokken regievoerder van de DT&V – is het gelukt om het gezin goed te begeleiden bij hun terugkeer naar Mongolië. Met de herintegratieondersteuning hebben zij een huis kunnen huren in de hoofdstad en zullen de kinderen weer naar school gaan. Misheel hoopt binnenkort een eigen bakkerij voor taarten te openen zodat zij haar gezin kan onderhouden en als werkende moeder een inspiratie kan zijn voor haar kinderen. We wensen het gezin alle goeds met het opbouwen van hun leven!

Duurzaam perspectief

In april kwam Goedwerk via IOM in contact met een Syrische man in Eindhoven. Zijn wens was duidelijk: zo snel mogelijk terugkeren naar Syrië. Goedwerk nodigde meneer samen met zijn Nederlandse partner uit voor een kennismakingsgesprek. Ze waren erg enthousiast en wilden graag zo veel mogelijk informatie over terugkeer naar Syrië. Voor Mohammed* was het klaar hier in Nederland. Hij was moe van het lange wachten, de complexe procedure waar hij in verzeild was geraakt, en het leven in een AZC. Hij vertelde in detail over zijn leven in Syrië, waar hij werkte bij een bandenfabriek. Hij heeft zelfs nog een tijdje in Dubai gewerkt.

Mohammed is een intelligente man die goed weet wat hij wil: terug naar Syrië om te kunnen werken en voor zijn moeder te kunnen zorgen. Toch voelt het terugkeerbesluit voor hem dubbel: terugkeer betekent namelijk ook dat hij zijn

liefde hier in Nederland zal moeten achterlaten. Voor beiden valt deze keuze erg zwaar. Tijdens één van onze gesprekken laat zijn partner een prachtige trouwring zien. Met tranen in haar ogen vertelt ze dat ze afgelopen weekend voor de moskee zijn getrouwd. Zij speelt met het idee om hem over een tijdje na te reizen en samen met hem een leven in Syrië te starten.

Het terugkeerplan was bijna rond, en een vlucht kon snel geboekt worden, toen we een telefoontje van Mohammed en zijn vrouw kregen. Op de achtergrond had er al die tijd nog een asielaanvraag gelopen waar zij beiden geen hoop meer voor hadden, maar waar ze toch positief nieuws over kregen. Mohammed krijgt een verblijfsvergunning! Ze waren beiden erg emotioneel en enorm opgelucht. Ze kunnen nu samen hun leven hier in Nederland opbouwen.

Alle collega's van Goedwerk zijn enorm blij voor Mohammed en zijn vrouw en wensen hen enorm veel succes toe in hun verdere leven, op Nederlandse bodem!

Caritas Augsburg

Een aantal keer per jaar organiseert Caritas Augsburg (Duitsland) de workshop 'Transnational Exchange'. De workshops staan in het teken van vrijwillige terugkeer(ondersteuning) en elke keer staat een ander relevant thema centraal. Terugkeerbegeleiders vanuit heel Europa nemen deel aan de workshop. De diversiteit aan

nationaliteiten, aanpak en uitdagingen zorgt voor veel kennis, discussie maar vooral verbinding. Wij ervaren de workshops dan ook altijd als enorm leerzaam en inspirerend!

Op woensdag 14 juli 2021 woonde ons team een online workshop bij over methodieken die worden gebruikt bij vrijwillige terugkeerbegeleiding. Twee therapeuten van ARQ Centrum '45 startten de dag met een presentatie over de Empowerment Methodiek 7-Roses, die aangeboden wordt aan migranten die ingrijpende gebeurtenissen hebben meegemaakt. De methodiek tracht om het herstelproces te ondersteunen. Hierbij staat het vergroten van de eigen (draag)kracht centraal. De methodiek 7-Roses wordt ook aan terugkeerbegeleiders aangeboden. Omdat wij in ons werk regelmatig te maken hebben met cliënten die last hebben van nare ervaringen in het verleden hebben twee collega's van Goedwerk enige tijd geleden de training gevolgd.

Goedwerk kreeg de eer om in deze workshop het aan het publiek te presenteren hoe wij de 7-Roses methodiek hebben geïmplementeerd in ons toekomstoriëntatie- en vrijwillige terugkeerprogramma. Collega Amber vertelde het publiek dat de methodiek niet één op één is geïmplementeerd, maar dat er onderdelen zijn gebruikt en in onze bestaande methodiek zijn gezet. Dit heeft geleid tot een complete methodiek, waarbij empowerment een grote rol speelt.

Na de presentatie werden er vragen gesteld en ontstond er een interessant gesprek. Wij hebben de workshop als heel positief ervaren!

Het terugkeerverhaal van Farshad¹ (Iran)

Precies één jaar geleden, in augustus 2020, maakten wij in het kader van de LVV²-pilot in Amsterdam voor het eerst kennis met Farshad uit Iran.

Op eigen initiatief stopte Farshad de juridische screening bij VluchtelingenWerk. Hij zag geen juridische kansen en wilde zich gaan oriënteren op de toekomst. Vanaf toen startte het toekomstoriëntatietraject, de eerste paar keer telefonisch maar al gauw kwam Farshad bijna elke week bij ons op kantoor. Farshad bleek een beleefde en sociale meneer. Zijn appjes begonnen steevast met *‘hallo beste mevrouw’*.

De vlucht

Farshad vertelde ons dat hij ruim 11 jaar geleden het regime in Iran had ontvlucht, als geleerde jongeman met dromen en idealen. Eenmaal aangekomen in Nederland probeerde Farshad een nieuw leven op te bouwen. Vijf keer vroeg hij asiel aan; hij bleef volhardend. Ondertussen kwam hij erachter dat hij talent had voor het repareren van mobiele telefoons. Echter verdiende hij daarmee slechts 1 euro per uur. Toen hij ook nog eens werd opgelicht door een vriendin van de kerk, verloor hij zijn vertrouwen in Nederland. Daarnaast begon zijn onzekere situatie zijn tol te eisen: Farshad sliep slecht en werd steeds dunner. De stress had ook een weerslag op zijn lijf: hij had veel pijn in zijn schouder en arm.

Geen toekomst in Nederland

Toen wij Farshad ontmoetten was het besef dat er in Nederland geen toekomst voor hem was langzaam aan het indalen. Toch was er grote twijfel en Farshad had verschillende hulpvragen. Want, was er geen mogelijkheid om toch aan werk te komen? Kon er toch nog een juridische procedure opgestart worden? Kon hij niet doormigreren naar Canada, gezien zijn talent?

Goedwerk probeerde zijn vragen zo goed mogelijk te beantwoorden en belemmeringen weg te nemen. We hebben met hem uitgezocht of er een mogelijkheid was om naar Canada te migreren en of hij eventueel zou kunnen trouwen met zijn vriendin in Denemarken. Ondertussen bleven we altijd realistisch en duidelijk naar Farshad toe, waardoor er zich een sterke vertrouwensband ontwikkelde.

Tijdens de gesprekken gaf hij aan dat hij ons alles durfde te vertellen wat er in hem omging. In combinatie met het impulsieve karakter van Farshad, zorgde dit er voor dat hij vaak verschillende keren per week bij ons op kantoor kwam. Standaard vroeg hij om een kopje koffie, en vertelde dan over zijn ideeën, twijfels en zorgen. Hij bleef vaak uren zitten. De onzekerheid over hoe zijn leven na terugkeer in Iran zou zijn, kwam vaak terug.

Twijfels

Elke keer stak de twijfel weer de kop op. Het werd een patroon van serieus zijn terugkeerwens realiseren en vervolgens tóch een stapje terugzetten. Uiteindelijk leidde zijn twijfel ertoe dat er geen concrete stappen meer richting terugkeer werden gezet en dat zelfs het LVV-traject werd beëindigd.

Een paar weken later meldde Farshad zich toch weer bij Goedwerk, en dit keer met grote toekomstplannen: een eigen telefoonwinkel in Iran openen en in de toekomst zelfs Nederlandse producten importeren. In mei 2021 moesten wij toch weer een stevig gesprek met hem voeren: hij moest een keuze maken. Na dit gesprek, en de vele telefoontjes van zijn moeder vanuit Iran (“wanneer kom je weer terug?”) besloot hij om te kiezen voor een toekomst in Iran. Nogmaals schreef Farshad zich in bij IOM en zij zorgden er voor dat hij naar de Ambassade kon om zijn reisdocument op te halen.

Echter, twee dagen voor vertrek, belde Farshad met de boodschap toch niet te willen terugkeren. Na zijn gesprek op de Ambassade beseft hij dat hij meer tijd nodig had om zijn vertrek voor te bereiden: “ik weet dat er een risico is als ik

¹ Naam is gefingeerd

² Landelijke Vreemdelingen Voorziening

terugga, maar ik moet dat risico zo klein mogelijk maken”, zei hij. VluchtelingenWerk nam het initiatief om te kijken naar dit feit, maar er waren te weinig aanknopingspunten en Farshad stelde zich niet werkbaar op tijdens het gesprek, wat er uiteindelijk zelfs toe leidde dat hij uit het kantoor werd gezet.

Tegelijkertijd werd hij ook uit de opvang gezet omdat hij verschillende keren op de kamer rookte. Hij belde onze collega gefrustreerd op “waarom doen ze zo moeilijk?!” , waarop onze collega zei dat er al verschillende waarschuwingen waren geweest. Dan zuchtte hij en zei hij “ik weet het, maar ik kan er niks aan doen. Ik kan mezelf gewoon soms niet tegenhouden!”. Dit typeerde Farshad, impulsief en strijdlustig maar naar onze collega’s toe altijd heel erg beleefd en respectvol.

Een week lang hoorde we niets van Farshad, tot we plots een telefoontje kregen: “Hallo beste ..., kunnen jullie mij helpen? Ik ga terug naar Iran.” Nogmaals werd Farshad uitgenodigd op ons kantoor. Hij vertelde ons dat hij zelf al contact had opgenomen met IOM, hij wist ondertussen welke stappen hij moest zetten. “Nog 1 ding, ik heb 100 kg aan bagage, kan ik die meenemen?”, zei hij met smekende ogen. We drukten hem op het hart om zoveel mogelijk spullen hier te laten, en uiteindelijk had hij nog maar één verhuisdoos die hij wilde opsturen. Het reisdocument kwam binnen en de vlucht stond gepland.

Dagelijks kregen we telefoontjes van Farshad, die ons dan met zijn typerende gehaaste manier van spreken vertelde dat hij met zijn advocaat had gesproken, zijn spullen had klaargemaakt of onderweg was naar zijn PCR-test. De spanning was duidelijk merkbaar. Als onze collega dan vroeg of hij zenuwachtig was zei hij stevast “niet zenuwachtig, ik weet welke risico’s er zijn als ik terugga naar Iran, maar het is goed zo. Mijn keuze is gemaakt.”

Het vertrek

En toen was de dag aangebroken: Farshad’s vertrek. Om 7:30 uur spraken twee collega’s met hem af op Schiphol. Hij zat al klaar bij Starbucks, met twee grote koffers. Zijn reactie bij het zien van de collega van Goedwerk was “Je ziet er moe uit, heb je niet goed geslapen? Het is ook nog

vroeg voor je he!”. Tijdens een kopje koffie vroegen we Farshad om voorzichtig te zijn in Iran. Sommige dingen kan je zelf niet oplossen, zeiden we. Denk aan jezelf en aan je veiligheid! “*Dankjewel, beste mevrouw.*” zei hij dan. Samen liepen we naar de balie van IOM, waar we nog een foto met elkaar maakten. Farshad had zijn zonnebril op, en vroeg aan de collega van Goedwerk om ook een zonnebril op te zetten “Dan zien de mensen niet dat je zo moe bent.”... Hij vertelde over zijn familie in Iran, die nog niet wist dat hij vandaag zou terugkeren. Veel van zijn neefjes en nichtjes had hij nog nooit ontmoet. Zijn trillende handen vertelden ons dat hij zenuwachtig was, maar de gigantische glimlach die hij niet van zijn gezicht kreeg, vertelde ons ook dat hij er erg veel zin in had.

Na honderden bedankjes, en een afscheid liep Farshad naar de gate. Een uur later kregen we alweer een telefoontje van Farshad, “Hoe gaat het met jullie? Zitten jullie in de trein?”. Zelfs op één van de meest belangrijke dagen in zijn leven, wilde hij weten hoe het met ons ging.

Weer thuis

Bij zijn aankomst in Iran kregen we meteen een appje “Hallo beste Amber en Josephine, alles goed met jullie?” Sinds het vertrek van Farshad hebben we al enkele keren kunnen videobellen met hem. Hij heeft ons laten zien waar hij nu woont, de auto die hij al gekocht heeft en hij heeft ons verteld over zijn plannen om een bedrijfje op te starten. Zijn stem klonk rustiger, hoewel hij nog steeds de gehaaste en snelle manier van spreken heeft. De lach die hij ons toont en de vele bedankjes die wij krijgen in één van zijn vele (lange) spraakberichten getuigen ervan dat hij de juiste keuze heeft gemaakt!

Wij danken alle betrokken partijen en in het bijzonder Gemeente Amsterdam en DT&V voor de financiële bijdrage die de duurzame terugkeer van Farshad mede mogelijk heeft gemaakt!